

9. svečana točno ob 10. uri zjutraj v šolskem poslopiju v Toplicah. Ker mora navzočnim biti vsaj pet udov, da je odbor sklepčen, naj gospodje odborniki točno ob določenem času priti izvolijo. Razgovor o društvenem glasilu, razni nasveti, katere naj oni člani, ki se ne morejo udeležiti zborovanja, vsaj do 6. svečana dopošljejo društvenemu tajniku.

Za tekoče leto so društvenino vplačali gg. nadučitelj Ferd. Kalinger, Davorin Judnič, Davorin Grčar.

V zmislu § 9. in § 17. društvenih pravil naj p. n. učiteljice in učitelji po poštni nakaznici pošljejo letne doneske društvenemu tajniku ali blagajniku.

Črnošnice dne 20. prosinca 1891.

Davorin Judnič, tajnik.

Vestnik.

Najvišji dar. Presvetli cesar je podaril šolski občini Sorica v kranskem okraju v podporo za zgradbo novega šolskega poslopija 200 gld.

Umrli tovarisa. Dne 9. prosinca t. l. je po dolgi bolezni umrl v Gorici pri usmiljenih bratih g. Zdravko Preložnik, učitelj v Borštu v Istri šele 33 let star. Bil je vrl in značajan učitelj. — Dne 17. prosinca t. l. pa je umrl g. Jožef Hrastnik, učitelj v Šmartnem na Paki nagle in nesrečne smrti šele 26 let star. Bil je zvest tovariš in priljubljen pri otrocih in roditeljih. — Zalestno se je pričelo za naš stan novo leto. V teh malih dneh nam je pograbila nemila osoda dva vrla tovarisa v najboljši dobi. Komaj sta začela delovati v svojem težavnem a imenitnem poslu, že sta nas morala zapustiti. Blag jima spomin!

Učitelj nadvojvodinje Elizabete, pokojnega cesarjeviča Rudolfa hčerke, ki je dopolnila dne 1. kimovca p. l. sedmo leto svoje dobe, postal je meščanski učitelj Viljem Kohler. Visoka učenka se je sicer že učila s svojo gouvornanto elementarnih predmetov, a novemu učitelju je poučevati čisto od začetka brez ozira na prešnje znanje nadvojvodinje v predmetih v obsegu ljudske in meščanske šole. To je prvi slučaj, da je odbran za poučevanje uda cesarske obitelji ljudski učitelj. Viljem Kohler je star 30 let in je sin kleparja v Weitri. Do l. 1880., katerega je postal učitelj v Währingu, obiskoval je učiteljske v Dunajskem Novem Mestu. Od l. 1886 je služboval kot meščanski učitelj v Währingu. Svojo novo službo je nastopil z novim letom.

Listi v zameno. „Učiteljskemu Tovarišu“ dohajajo nastopni listi v zameno:

a) slovenski: Soča, Nova Soča, Slovenski Gospodar, Popotnik, Edinost, Novice, Danica, Brus, Dom in Svet, Vrtec, Zvon, Mir, Dolenjske Novice.

b) hrvaški: Napredak, Hrvatski učitelj, Školski vrt, Slijepčev prijatelj;

c) srbski: Golub, Školski list, Posestrima, Novi Vaspitač;

d) bolgarski: Venec;

e) češki: Posel z Budče, Učiteljské Noviny, Male noviny, Narod a škola, Literární Listy, Vesna, Paedagogické rozhledy, Beseda učitelstva;

f) nemški: Laibacher Schulzeitung, Schlesi-sches Schulblatt.

Od kod izvira ime „Amerika“. V naših šolskih knjigah najdemo, da so novi svet imenovali po Florentinci Amerigo Vespucci. Novejša preiskavanja pa dokazujejo, da se je beseda „Amerik“ že nahajala v jeziku, ko je Vespucci 1499. leta prišel v zahodno Indijo. V jeziku nekaterih ameriških narodov pomeni beseda „Amerika“ dežela vetrov. Tudi ni bilo Vespucciju ime Amerigo, ampak Alberigo ali Albert. Kanonik in knjigarar „Hylakomicus“ (Waldseemüller)

je pretvoril 1507. l. besedo „Alberih“ v „Amerik“. Jules Marion dokazuje, da je ta beseda indijanskega vira. „Los Ameriques“ bilo je neko indijansko ljudstvo v srednji Ameriki.

Smešnice. Nova iznajdba. Učitelj: Od kod pridejo nevihte?

Učenec: Iz kostij mojega deda.

Učitelj: Kako to? Ali se ti meša?

Učenec: Moj ded vselej pravi, da je nevihto že tri dni prej čutil v kostéh.

Molitev pred šolo. „Janezek“, vpraša oče sinka, ko pride iz šole domov, „kako pa je pri novem učitelju, kaj pa molite pred šolo?“

Janezek: „Pred šolo nikdar ne molimo.“

Oče: Kaj, pri novem učitelju nič več ne molite pred šolo? To je pa kaj novega. Ko sem jaz v šolo hodil, smo vselej pred šolo molili.

Janezek: Pred šolo ne molimo, a ko nas spuste v šolo, molimo pred ukom.

„Glasbena Matica v Ljubljani“. Zaznamek vseh muzikalij, katere je izdala „Glasbena Matica“ v Ljubljani. (Dalje.) *V. zvezek* Partitura. 1. Dr. Ipavc B. „Napitnica“. Pijmo ga pijmo. Moški zbor. 2. Dr. Ipavc B. „Lepa Anka“. Ali je lepa naša Anka. Čveterospev. 3. Stegnar F. „Oblakom“. Oj oblaki, kaj hitite! Za bariton in moški zbor. 4. Foerster Anton. „Slavček“. Slavček moj, oj. Moški zbor s čveterospevom. 5. Nedved Anton. „Prošnja“. Ne skrivaj ljubezni presladko dekle! Moški čveterospev. 6. Fajgelj Danilo. „Grajska hči“. Na grajskem vrtu sred vasi. Moški zbor s čveterospevom. 7. Nedved Anton. „Vodniku“. Tvoja struna je zapela. Moški zbor s čveterospevom. 8. Fajgelj Danilo. „Samoti“. Kako priljubljena si ti! Moški zbor s čveterospevom. 9. Fajgelj Danilo. „Vrli Slovenec“. Slovenija mila. Moški zbor. 10. Rihar Gregor. „Zalosten glas zvonov“. Pojo zvonovi. Moški zbor. (Cena 70 kr.) *VII. zvezek*. Partitura. 1. Mašek Kamilo. „Sanja“. Sladki mir na zemljo lije. Čveterospev. 2. Eisenhut Gjuro. „V naravi“. Narava vsa, pozivlja nas. Moški zbor. 3. Stegnar F. „Na gomili“. Oj spavaj ranjki! Moški zbor. 4. Dr. Ipavc B. „Zapuščena“. Je za družega dekleta. Čveterospev. 5. Lichtenegger V. „Lepa naša domovina“. Moški zbor. 6. Vašak Josip. „Slovan“. Jaz sem Slovan. Moški zbor. (Razprodano.) *VIII. zvezek*. Partitura. 1. Mayer F. „Tičica gozdna“ veselje uživaj. Čveterospev. 2. Dr. Ipavc G. „Mornarska“. Ladja meni domovje. Moški zbor. 3. Mašek Kamilo. „Lovska“. Na gorah in pečinah. Moški zbor. 4. Mašek Kamilo. „Lahko noč“. V sladkih sanjah spiš kraljica. Čveterospev. 5. Foerster Anton. „Samo“. Kje nek zemlja grobe krije. Moški zbor. 6. Tovačovsky A. B. „Sporočilo“. Luna tiha blede. Moški zbor. (Razprodano.) *IX. zvezek*. Partitura. 1. Hlavka Fr. „Ukazi“. Da ne smem si ukazala. Čveterospev. 2. Fajgelj Danilo. „Na gomili“. Prečudna v grobu je

tema. Zbor, čveterospev in tenor solo. 3. P. A. Hribar. „Nagrobница“. (Človek glej dognanje svoje. Moški zbor. 4. Eisenhut Gjuro. „Moja ljubav“. Ti me pitaš. Čveterospev. 5. Eisenhut Gjuro. „San“. Svrha go-rah s jedna pada. Zbor in bariton solo. 6. Dr. Ipavie G. „Večernica“. Glejte že solnce zahaja. Zbor in tenor solo. 7. Mašek Kamilo. „Za Hrvate“. Bratje urno gor planimo! Moški zbor. 8. Fajgelj Danilo. „Gorska cvetica“. Oj cvetica, ki samica. Čveterospev. 9. Mašek Kamilo. „Planinar“. Visoko vrh planin stojim. Moški zbor. 10. Mašek Kamilo. „Kranjska dežela“ je čudna in zala. Moški zbor. 11. Kittel K. „Žezulinka“ kuka. Moški zbor. 12. P. A. Hribar. „Brambovska“. Presvetli cesar vabi nas. Moški zbor. 13. Zajc Iv. pl. „U boj“ mač iz toka bračo. Moški zbor. 14. Stoos N. „Mojemu narodu. Ako za te rod sloveni. Čveterospev. 15. Fajgelj Danilo. „Ljubezen do doma“. Ljubiti dom to je sveto. Moški zbor. (Razprodano.) X. *zvezek*. Partitura. Foerster Anton. „Slovenske narodne pesmi“. Za moški ali za mešani zbor. I. del. 1. „Zvonikarjeva“. Ko dan se zaznava. 2. „Vesolja dom“. Preljub veselje, oj kje si doma? 3. „Pastirska“. Mi smo štirji vsi pastirji. 4. „Blesko jez-zero“. Otok bleški kiné nebeski. 5. „Triglav“. V go-renjsko oziram se. II. del. 6. „Vse miné“. Kje so moje roziče. 7. „Hej Slovani“ na-a reč slovenska živo klje. 8. „Planinar“. Visoko vrh planin stojim. 9. „Svarjenje“. Stoji, stoji tam lipca. 10. „Pod oknom“. Luna sije, kladvo bije. 11. „Popolnik pridem čez goro. (Razprodano.) XI. *zvezek*. Partitura. Nedved Anton. „Vojci na poti“. Spomladni cvet. Moški zbor. (Razprodano.) (Dalje prih.)

Zahvala. Blagotvorno društvo „Narodna šola“ v Ljubljani je izvolilo tukajšnji ljudski šoli za malo vsoto poslati mnogo šolskega blaga. Podpisana si štejeta v prijetno dolžnost, v imeni obdarovane mladine, svojo najtoplejšo zahvalo izreči.

Krajni šolski svet in šolsko voditeljstvo.
Šmarjeta 5. grudna 1890.

Ant. Krčon,
preds. kr. šol. sveta.

Viljem Gebauer,
nadučitelj.

Zahvala. Spoštovana gospa Marija Govekarjeva, nadučiteljeva vdova, podarila je tukajšnjim učencem 100 izvodov „Prirodopisje za ljudske šole“, spisal Francišek Govekar. Na tem blagem daru, se v imeni obdarovanih učencev najtopleje zahvaljujeta

Janez Gams,
predsedn. krajn. š. sveta.

Fr. Ks. Trošt,
nadučitelj.

Zahvala. Slavno društvo „Narodna šola“ je blagoizvolilo poslati za ubogo šolsko mladino tukajšnje šole mnogo raznega šolskega blaga. Za ta velikodušni dar se v imeni uboge mladine podpisani iskreno zahvaljuje.

Vodstvo trirazredne šole v Knežaku dne 23. prosinca 1891.

V. Pin, vodja.

Zahvala. Prekoristno društvo „Narodna šola“ nam je blagoizvolilo poslati za majhen donesek obilo šolskega blaga, namreč: dve Praprotnikovi spiski, pet slovnice, mnogo lepopisnic, spisovnic, številnic, peres, svinčnikov in držal, za kar se pristrčno zahvaljuje v imeni mladine, srenjskega predstojništva in krajnega šol. sveta L. Knific, šolski voditelj.

Trata, dne 23. prosinca 1891.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 27.

okr. š. sv. Na trirazrednici v Mengšči je popolniti službo nadučitelja z dohodki II. plačilnega razreda in prostim stanovanjem.

Dotične prošnje naj se do dne 10. svečana t. l. postavim potem senkaj vlože.

C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku
dne 16. prosinca 1891.

Št. 47.

okr. š. sv. Na štirirazredni deški ljudski šoli v Tržiči je stalno popolniti četrto učno mesto z letno plačo 450 gld. in s pravico do zakonitih petletnih službenih doklad.

Obrok za prošnje do 15. svečana t. l.

C. kr. okrajni šolski svet v Kranji
dne 24. prosinca 1891.

Listnica uredništva.

G. I. T. v R.: Vaša razprava nam je prav dobro došla; te vrste spisov nam najbolj primanjkuje. Prosimo torej, da v tem zmislu nadaljujete. Tudi na „feuilleton“ smo že mislili in smo ta oddelek nameravali pričeti v drugi številki z Likarjevim spisom. Ali to je bil doslej jedini članek, ki bi spadal v ta oddelek. Ako nam torej dopošljate primerne članke zanj, z veseljem bomo vam ustregli. Poslane narodne pesmi smo oddali „Glasbeni matiči“. Za ugled

učiteljskega stanu je prav vrlo od Vas, da se bavite tudi z nabiranjem narodnega blaga. — G. J. P. v R.: Potrjujemo, da smo vam poslano drugo številko „Uč. Tov.“ dobili nazaj z opomnjo „wird nicht angenommen“. — Gdčna F. S. v B.: Za drugo številko ni bilo več mogoče. — G. J. L. v A.: Vašega odgovora nismo priobčili, ker z jedne strani nič bistvenega ne ovrže, kar je g. ocenjevatelj pisal, z druge strani pa omenja stvari, ki z našim listom niso v nikaki dotiki. — G. D. J. v Č.: Kar smo mogli v to številko spraviti, smo priobčili.

„Učiteljski Tovariš“ izhaja na celi poli velike osmerke 1. in 16. dan vsakega meseca; ako je pa na ta dan nedelja ali praznik, izide dan poprej ali pa dan pozneje. — List stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ prejema list za 2 gld. na leto, za 1 gld. na pol leta.

Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati uredništvu v Ljubljano, Florijanske ulice št. 1; naročnino pa prejema g. Fr. Kokalj v Ljubljani na Bregu št. 16.

Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko.